

Zákon o významné tržní síle

Praha 12. května 2016

JUDr. Hynek Brom

1. místopředseda Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže

Struktura prezentace

- 1. Regulace významné tržní síly**
- 2. Změna zákona**
- 3. Výklad zákona**

1.

Regulace významné tržní síly

Regulace významné tržní síly

Stav dominantní postavení:

- Podmínka existenci specifického postavení jednoho z účastníků odběratelsko-dodavatelského vztahu
- Aplikována obecná jsou soutěžní pravidla, která jsou v některých státech přísnější než unijní úprava (AT)
- Specifická pravidla pro vymezení dominantního postavení na určitém segmentu trhu (LOT, FIN)

Regulace významné tržní síly

Stav nedominantního postavení:

- Subjekty mají významnou pozici na trhu, kterou mohou zneužívat vůči všem dodavatelům
- Obdobný koncept jako v případě dominantní postavení, avšak jsou stanovena odlišná kritéria pro posuzování tohoto specifického postavení
- Obrat
- Struktura trhu
- Ekonomická závislost x absolutní vztah x etický kodex

Regulace významné tržní síly

- Česká právní úprava vychází z podobného konceptu jako maďarský zákon
- **Motivace Zelené knihy EU**

Silnější strana – obchodní řetězec, předkládá druhé smluvní straně – dodavateli, návrh obchodních podmínek jednostranně výhodných pouze pro obchodní řetězec.

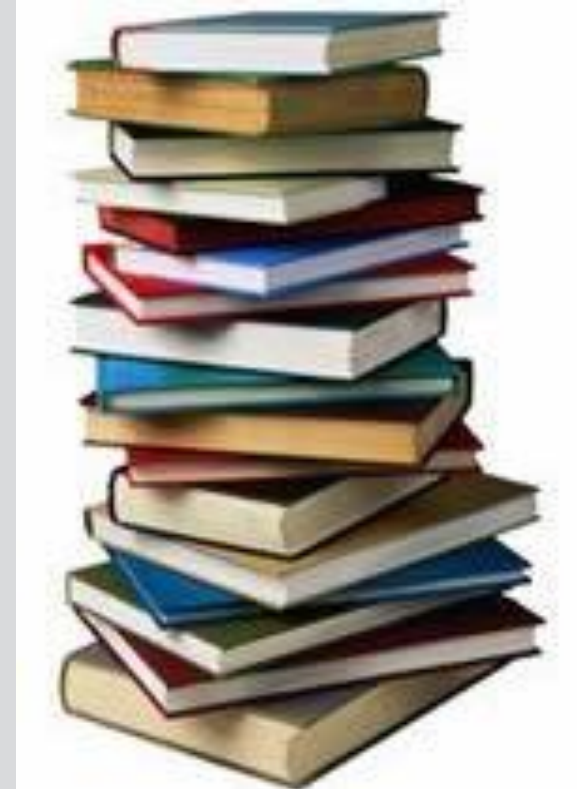

Regulace významné tržní síly

- **Nekalé obchodní praktiky** mohou mít **nepříznivý dopad** na hospodářství nejen jednotlivých členských států, ale i **celé Evropské unie**, neboť takovými praktikami mohou být ovlivněny **investice**.

Nejběžnější forma nekalých obchodních praktik:

1. Ukládání doplňkových závazků slabší smluvní straně.
2. Změny smluv se zpětnou účinností.
3. Vázanost nákupů na další služby

2.

Změna zákona

Změna zákona

- **Zák. č. 395/2009 Sb.**

Úprava pojmů

1. **Potravina**
2. **Odběratel**
3. **Služba**
4. **Tržní síla**
5. **Delikty**
6. **Smluvní podmínky**

Změna zákona

Potravina

1. Nařízení (ES) č. 178/2002
2. Zemědělské produkty, které jsou určeny ke konzumaci člověkem (mléko, vejce, maso, voda atd.) je možné zahrnout pod pojem „potravina“.
3. „potravinou“ rozumí „...jakákoli látka nebo výrobek, zpracované, částečně zpracované nebo nezpracované, které jsou určeny ke konzumaci člověkem nebo u nichž lze důvodně předpokládat, že je člověk bude konzumovat.
4. Potravinou není živé zvíře, rostlina před slizní, tabákový výrobek, léčiva kosmetika, psychotropní látka

Změna zákona

Odběratel

- 1. Odběratelem mohou být také ovládané osoby, byť samostatně nedisponují významnou tržní silou.**
- 2. Za odběratele se považují také nové entity – nákupní aliance**

Změna zákona

Služba

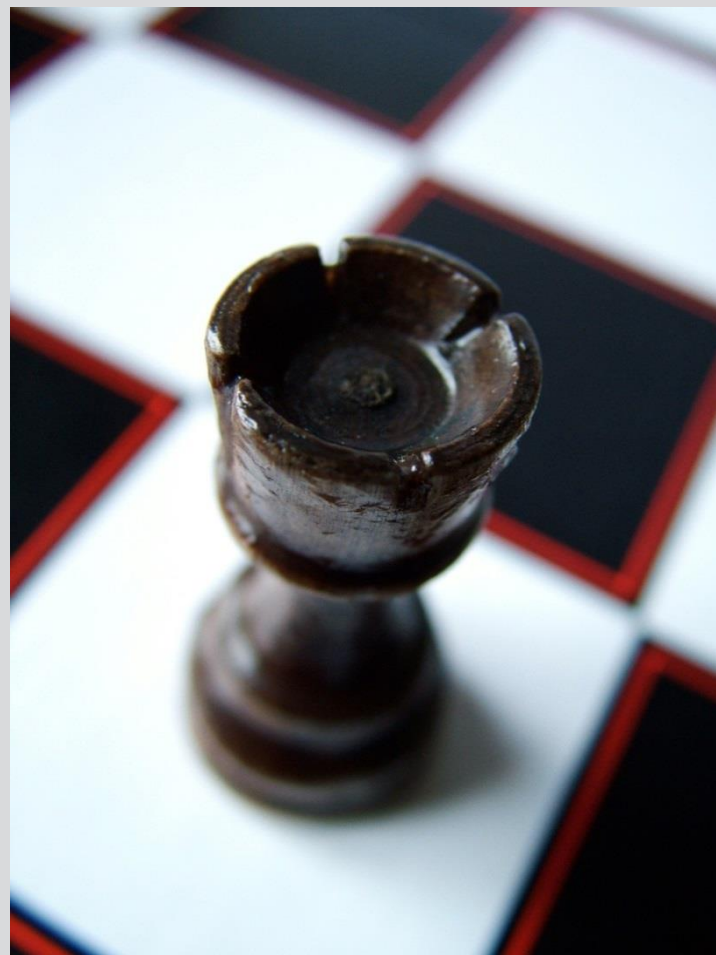
1. Ke zneužívání významné tržní síly i při poskytování služeb s nákupem potravin souvisejících.
2. Služby úzce související s prodejem nebo nákupem potravin jako takovým, např. platby za reklamu přímo spojenou s dodávkou potravin.
3. Pod pojem nespadá dodávka elektřiny, vody, tepla, platba nájemného a další obdobné služby.
4. Nové vymezení věcné, osobní i místní působnosti zákona je tak dáno do souladu s faktickým předmětem jeho regulace.

Změna zákona

Tržní síla

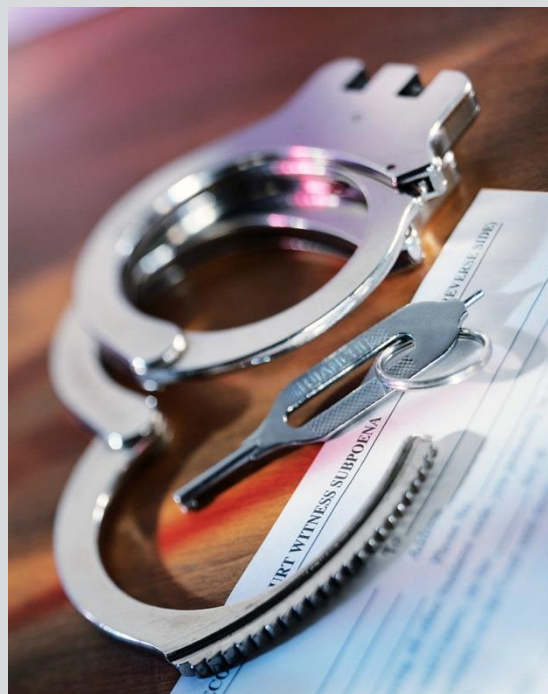
1. Významná tržní síla je takové postavení odběratele nebo dodavatele, v jehož důsledku si **odběratel nebo dodavatel může vynutit bez spravedlivého důvodu výhodu** vůči jiným stranám jeho smluvních vztahů v souvislosti s nákupem nebo prodejem potravin nebo přijímáním nebo poskytováním služeb s nákupem nebo prodejem potravin souvisejících.
2. Pokud je odběratelem podnikatel, který zajišťuje nákup potravin nebo služby s nákupem nebo prodejem potravin související pro jiného odběratele na základě **smlouvy příkazního typu**, jeho významná **tržní síla se posuzuje společně** s postavením odběratele, pro kterého činnost zajišťuje.

Změna zákona

Delikty

1. **Koncentrace deliktů**
2. **Soustavnost**
3. **Vyloučení dopadu na hospodářskou soutěž**
4. **Demonstrativní výčet**

Změna zákona

Smluvní podmínky:

1. **Princip písemnosti**
2. **Další podstatné náležitosti smlouvy**
  - **způsob úhrady kupní ceny a dobu na její úhradu, výši slevy z kupní ceny nebo způsob jejího určení**, bude-li poskytována, přičemž doba splatnosti kupní ceny nesmí být delší než 30 dní ode dne převzetí potraviny nebo služby s tím související,
  - **dobu nebo způsob jejího určení pro dodávku** předmětu koupě a určení jejího množství za stanovené období nebo určení množství jednotlivé dodávky předmětu koupě,
  - 3% peněžitých plnění
  - v případě, že jsou přijímány a poskytovány **služby** související s nákupem nebo prodejem potravin, **způsob spolupráce** při jejich přijímání a poskytování co do předmětu, rozsahu, **způsobu a doby plnění, výše ceny nebo způsobu jejího určení.**
3. **O posouzení platnosti smlouvy rozhoduje soud**

3.

Výklad zákona

Výklad zákona

- **Metodická podpora**
- **Příprava komplexní právní úpravy**
- **Zachování absolutní principu**
- **Budoucí evropská regulace**

Výklad zákona

- Samoregulace
- Etické kodexy
- Správní dohled
- Informační list
- Komentář k zákon
č. 395/2009 Sb.

Výklad zákona

- 1. § 3a – povinné náležitosti smlouvy**
- 2. Sjednávání**
- 3. Obchodní aliance**
- 4. Účinky v České republice**
- 5. Porušení zákona**

Děkuji za pozornost